

РЕШЕНИЕ

№ 7661

гр. София, 07.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав,
в публично заседание на 09.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **5087** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).
Образувано е по жалба на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД, ЕИК:[ЕИК], действащо чрез юрисконсулт Н., срещу Решение № Ж- 432/04.05.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което на основание чл. 22, ал.1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката са дадени на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД (ЕР ЮГ) задължителни указания: в седемдневен срок от получаване на решението да анулира начислените на основание Констативен протокол №610120/14.12.2022 г. количества електрическа енергия, отразени в справка за коригиране на сметка за електроенергия от 21.12.2022 г. и фактура № [ЕГН]/31.01.2023 г., издадени на г-н М. П. Т. за обект с ИТН 1656670 и клиентски номер 10010000588, находящ се в [населено място], кв. Д. (обекта).

Твърди се, че обжалваният административен акт е неправилен поради липса на компетентност, съществени нарушения на административнопроизводствените

правила и противоречие с материалния закон, като административният орган не е събрал и изследвал всички релевантни факти и обстоятелства. Неправилен бил изводът на КЕВР, че извършеното преизчисление на сметката на клиента за изминал период е незаконосъобразно само защото ЕР ЮГ ЕАД не е изпратило в Български институт по метрология (БИМ) демонтирания електромер с фабричен номер[ЕИК] при липса на форсмажорни обстоятелства по смисъла на § 11 от ДР на ПИКЕЕ във връзка с чл. 49, ал. 6 от ПИКЕЕ. Според жалбоподателя процедурата по преизчисление на количествата електрическа енергия била извършена законосъобразно без наличието на съществени пропуски. Излагат се подробни съображения в тази насока. Неправилно било становището на КЕВР, че ЕР ЮГ е допуснало пропуск в корекционната процедура, тъй като не е установило на какво се дължи повредата в електромера. Изтъква, че в хипотезата на чл.52, ал.1 от ПИКЕЕ такава метрологична проверка не е необходима, за разлика от хипотезата на чл. 49. Изложени са подробни съображения, аргументиращи поддържаната теза. Искането до съда е оспореното решение да бъде отменено. Претендират се разноски. В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован се представлява от юрк. Н..

Ответникът - Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, чрез процесуалния си представител юрк. К., оспорва основателността на жалбата. Счита, че оспореното решение на КЕВР е правилно и законосъобразно, издадено от компетентен орган в рамките на неговите правомощия. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение.

Заинтересованата страна – М. П. Т., редовно призован, не се явява и не е изразил становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 15 състав, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства и вътрешно убеждение, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано в Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ по жалба с вх. № Е-04-02-58/20.03.2023 г., постъпила чрез Комисията за защита на потребителите, подадена от г-н М. П. Т. срещу „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Със същата Т. възразява срещу констатирана неизправност на електромер въз основа, на която са

начислени количества електрическа енергия и е издадена фактура. Жалбоподателят се оплакал, че на 14.12.2022г. електромерът му е бил сменен и впоследствие му е издадена фактура на стойност 231.25лв. Той не разбрал как е формирана стойността и настоява за преразглеждане на случая.

С писмо от 11.04.2023г. на КЕВР, на основание чл.142, ал.5 от Наредба № 3 жалбата е изпратена до „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД и до „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ“ ЕАД, за разглеждане по компетентност и представяне на становище в срока по чл.143, ал.4 от Наредба №3.

На 18.04.2023 г. в КЕВР е постъпило писмо от „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ“ ЕАД, в което се сочи, че подадената жалба не е от компетенциите на Е. ЕС.

На 18.04.2023 г. в КЕВР постъпва писмо от „Електроразпределение Юг“ ЕАД със становище по жалбата на Т.. В същото е посочено, че жалбата се отнася за обект, находящ се в [населено място], кв. Д. за кл. № [ЕГН] и ИТН 1656670. Дадени са следните обяснения: На 14.12.2022 г. служители на електроразпределителното дружество посетили обекта и извършили проверка на средство за търговско измерване (СТИ) №[ЕИК] (електромер), при която установили, че уредът е с повреден дисплей и не отчита консумираната електрическа енергия за ИТН 1656670. СТИ е бил подменен, като е съставен Констативен протокол № 610120 от 14.12.2022г. в присъствието на клиента. На клиента била издадена фактура № [ЕГН] от 31.01.2023г. с дължима сума 231,25 лева вследствие на установено неизмерване, непълно или неточно измерване на количеството електрическа енергия за СТИ №[ЕИК], с краен срок за плащане – 10.02.2023г., която е заплатена на 27.02.2023г. С писмо с изх. № 10234076 от 31.01.2023г. „Електроразпределение Юг“ ЕАД е уведомило клиента по договора за извършената проверка и за изчисленото количество електрическа енергия по реда на чл.52, ал.1, т.2 от ПИКЕЕ.

На 26.04.2023 г. от служители на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ е изготвен доклад с вх.№ Е-Дк-574/26.04.2023 г. до председателя на КЕВР, с който е направено предложение КЕВР да приеме доклада и да вземе решение, с което да даде на „Електроразпределение Юг“ ЕАД задължителни указания, посочени в същия. Изготвен е и проект на решение, отразено в протокол № 151 от 04.05.2023 г.

Възприемайки изцяло констатациите по доклада, с оспореното решение № Ж-432 от 04.05.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) на основание чл.22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката, във връзка с чл.147, ал.2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, е дала следните задължителни указания на „Електроразпределение Юг“ ЕАД: 1.) в седемдневен срок след получаване на решението да анулира начислените на основание Констативен протокол № 610120/14.12.2022 г. количества електрическа енергия, отразени в справка за коригиране на сметка за електроенергия от 21.12.2022 г. и фактура № [ЕГН]/31.01.2023 г., издадени на г-н М. П. Т. за обект с ИТН 1656670 и клиентски номер № [ЕГН] находящ се в [населено място], кв. Д. и 2.) в седемдневен срок след изпълнението на посочените дейности „Електроразпределение Юг“ ЕАД да уведоми Комисията за предприетите действия. Основанията на взетото решение се свеждат до следното: Начислените количества електрическа енергия в размер на 354 кВтч, отразени в Справка за коригиране на сметката за електроенергия към Констативен протокол № 610120/14.12.2022 г. и Фактура с № [ЕГН]/31.01.2023 г. за сумата от 231,25 лв., са фактурирани по цени в съответствие с чл. 56, ал. 3 от ПИКЕЕ и Решение № Ц-19 на КЕВР от 01.07.2022 г. без да е спазена нормата на чл. 49, ал. 5 от ПИКЕЕ, която налага при установено в рамките на проверка несъответствие на метрологичните и/или технически характеристики на СТИ с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на СТИ, съмнения за добавянето на чужд за СТИ елемент, демонтаж на СТИ и изпращането му на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката.

Решението е съобщено 15.05.2023г., а жалбата до съда е подадена на 22.05.2023г.

Характеристиките на установената неизправност на процесния електромер не са спорни по делото. Те се установяват и по несъмнен начин от констативния протокол от 14.12.2021г., изготвен от служители на ЕР ЮГ и гласните доказателства, събрани по делото. Въз основа на тези доказателства съдът приема за безспорно установено, че при проверката на обекта е установено, че електромерът е бил с тъмен дисплей (несветещ), неотчитащ данни за потребление без данни за външно въздействие върху електромера, като в също време е имало захранване на обекта.

От изслушаното по делото заключение на вещо лице се установява, че при

остойността на енергията, която не е била измерена от една страна (от момента на последния отчет до дата на констатиране на неизправността – 35 дни), са спазени правилата заложи в чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ. Правилно е приложена методиката за изчисляване на неотчетеното количество електрическа енергия така, както е заложи в чл.52, ал.1, т.2 от ПИКЕЕ. Според експерта, правилно е остойностено неизмереното количество електроенергия, съгласно чл.56, ал.1 и ал. 3 от ПИКЕЕ. Електромерът попада в група 27 „Електромери - трифазни” съгласно класификацията, дадена в Списъка за определяне на периодичността на последващи проверки на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приет със Заповед № А-616 на Председателя на ДАМТН от 11.09.2018 г. Спазен е срока за последваща проверка на електромера. Съдът оценява изготвеното заключение като обективно, обосновано по отношение на направените фактически констатации и го възприема изцяло. Правните изводи на вещото лице, доколкото някъде са направени и такива, не следва да се коментират.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи: Оспореното решение № Ж-432 от 04.05.2023 г. на КЕВР е постановено от държавен орган в рамките на предоставената му от закона компетентност. На основание чл. 22, ал. 1, т. 2 от Закона за енергетиката КЕВР разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон. Разпределението на електрическа енергия е лицензионна дейност, а на основание чл. 75, ал. 2 от ЗЕ комисията провежда контрол за спазването на условията по издадените лицензии, от които неразделна част са утвърдените общи условия на договори (чл. 49, ал. 2, т. 7 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката). В частност КЕВР контролира изпълнението на задълженията за предоставяне на достъп до мрежите, както и правилното прилагане на условията за предоставяне на достъп, извършва проверки на основателността на жалби и сигнали срещу енергийните предприятия, включително за договорни нарушения, неизпълнение на задължения за присъединяване на производители и клиенти към мрежите или прекъсване на снабдяването с енергия или природен газ; следи за спазването на правилата за работа с потребителите на енергийни услуги (чл. 76, ал. 4, т. 2, т.8 и т.12 от ЗЕ).

Решението е издадено в предвидената от закона форма и при липса на съществени процесуални нарушения. От страна на КЕВР е спазена процедурата, предвидена в чл.144 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. Няма основание да се приеме, че решението е постановено при превратно упражняване на власт.

За да прецени съответствието на решението с материалния закон, съдът съобрази следното:

Устройството и експлоатацията на електроенергийната система се осъществяват съгласно нормативни правила, част от които са и Правилата за измерване на количеството електрическа енергия, издадени от председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране, на основание чл. 83, ал. 2 от Закона за енергетиката във връзка с чл.83, ал.1, т.6 от ЗЕ. Тези правила регламентират условията и редът за установяване на случаите на неизмерена, неправилно, неточно измерена електрическа енергия и/или енергия, за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, както и редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване. Правилата са предмет на подробна уредба в раздел девети – чл. 49 и сл. именуван „Ред и начини за преизчисляване на количеството електрическа енергия“. Нормата на чл. 49, ал. 1 предвижда, че при извършване на проверки по реда на тези правила, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол.

След това са предвидени няколко хипотези, като при тяхното разграничаване съдът изхожда не от използваната правна техника в правилата (подредбата в членове и алинеи), която очевидно не е прецизна, а от логическото и систематично тълкуване на правилата. Съдът приема, че са уредени следните самостоятелни хипотези, налагащи преизчисляване на количеството електрическа енергия:

1. Хипотезата на чл. 49, ал.5 – когато поради определени обстоятелства се породат основателни съмнения за правилността/точността на измерването, доразвита в чл. 50, ал.1 (когато тези съмнения се потвърдят при метрологичната проверка);
2. Хипотезата на чл. 50, ал. 2 – при установена промяна в схемата на свързване, водеща до неизмерване, неправилно и/или неточно измерване на количествата

електрическа енергия;

3. Хипотезата по чл. 51 – при неправомерно присъединяване на обект към електрическите мрежи;

4. Хипотезата на чл. 52, ал. 1 – при установена техническа неизправност на средствата за търговско измерване, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет;

5. Хипотезата на чл. 53, ал.1 – при повреда или неточна работа на тарифния превключвател, поради което използваната електрическа енергия се измерва, но не се регистрира точно по съответните тарифи, избрани от ползвателя;

6. Хипотезата на чл. 54, ал. 1 - в случаите на установяване на несъответствие между данните за параметрите на измервателната група и въведените в информационната база данни за нея, водещо до неправилно изчисляване на количествата електрическа енергия

7. Хипотезата на чл. 55 - в случаите, в които се установи, че са налице измерени количества електрическа енергия в невизуализирани регистри на средството за търговско измерване.

За всяка от тези хипотези е уреден и начинът за преизчисляване на енергията. Не за всяка от тези хипотези е предвидено извършването на метрологична проверка на уреда. Такава е предвидена само за хипотезите на чл. 49, ал. 5 и за чл. 55.

Разграничението между хипотезата на чл. 49, ал. 5 и чл. 52, ал. 1 най-общо се свежда до следното: в първия случай е налице измерване (отчитане) на преминаващата през уреда енергия, но има основателни съмнения за точността на това измерване поради несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики на средството за търговско измерване с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на средството за търговско измерване, съмнения за добавяне на чужд за средството за търговско измерване елемент, а във втората хипотеза използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и едновременно с това не се установява външна намеса.

Обстоятелството, че в чл. 49, ал. 6 има препращане за начина на преизчисляване на енергията към чл. 52, ал. 1 не променя този извод. Препращането касае само случаите, когато причините за повредата на средството за търговско измерване се дължат на форсмажорни обстоятелства и в които случаи също не е необходимо да се изпраща уредът за метрологична проверка. В останалите случаи на чл. 49, ал. 5 преизчисляване на енергията се извършва когато съмненията за неточно/неправилно отчитане са потвърдят след извършена метрологична проверка по ред, уреден в чл. 50.

В хипотезата на чл. 52, ал.1 извършването на метрологична проверка не е необходимо и това е логично – тя не би имала предмет. Смисълът на една метрологична проверка е да установи дали един уред отчита правилно/точно. Когато уредът не отчита изобщо подобна метрологична проверка би била безпредметна и затова тя не е предвидена в хипотезата на чл. 52, ал. 1 от Правилата.

Установените по делото обстоятелства несъмнено следва да се субсумират под хипотеза на чл. 52, ал.1, а не под хипотезата на чл. 49, ал. 5 от Правилата, както е приела КЕВР. Установен е уред, който не отчита, в същото време енергия към обекта преминава и няма следи от външно въздействие върху уреда. Както вече се посочи в тази хипотеза извършването на метрологична проверка не е необходимо. Това, което следва КЕВР да провери е дали е спазен приоритетния ред, посочен в чл. 52, ал. 1 от правилата и дали правилно е преизчислена енергията.

По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение на КЕВР е незаконосъобразно и следва да се отмени. Преписката следва да се върне за ново произнасяне на регулаторния орган съобразно фактите, установени по делото и тълкуването на закона, дадено с мотивите на настоящото решение.

При този изход на делото следва да се постави на обсъждане претенцията за разноски от страна на жалбоподателя в размер на 1562лв., от които – 300лв. за юрисконсултско възнаграждение, 50лв. за държавна такса 30лв. разноски за свидетел и 1182лв. разноски за вещо лице. Представени са доказателства за направени разноски в размер на претендираните 50лв. за държавна такса 30лв. разноски за свидетел и 1182лв. разноски за вещо лице. Ответникът следва да бъде осъден да плати тези суми. По

отношение на претендираното юрисконсултско възнаграждение в размер на 300лв.: На основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка чл. 144 от АПК в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, който урежда, че заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на НБПП. Разпоредбата на чл. 24 от Наредбата за правната помощ регламентира, че по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 240 лв. По административни дела с материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв. При тази правна рамка съдът приема, че в полза на жалбоподателя следва да се присъдят разноски за юрисконсулт в размер на 240лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд - София-град, III отделение, 15 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД решение № Ж-432/04.05.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне на Комисията за енергийно и водно регулиране съобразно дадените с мотивите задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да плати на

„Електроразпределение ЮГ“ ЕАД разноси по делото в размер на 1502лв., от които – 240лв. за юрисконсултско възнаграждение, 50лв. за държавна такса,30лв. разноси за свидетел и 1182лв. разноси за вещо лице.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: